

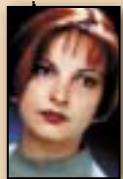

133 ГОДИНИ ОД РАЃАЊЕТО НА ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ

ЗА НАС БОРБАТА Е ЖИВОТ ИЛИ СМРТ

"Ослободувањето на Македонија се крие во внатрешното востание. Кој мисли инаку да се ослободи од Македонија, тој се лаже и себеси и другите... Патриотизмот не е патентиран, делото има потреба од помош - тоа е олтар, кој ги голта жртвите на сите чисти донесувачи, без разлика на богати и сиромаси".

Пишува:
Анита ДИМОВА

Во ова наше ново навраќање кон личноста и делото на Гоце Делчев, одбележувајќи ја 133-годишнината од неговото раѓање, ќе

се обидеме да дадеме еден вредносен илустративен приказ на неговиот револуционерен опус. Целосната посветеност на македонската национално-ослободителна борба му овозможува да го понесе епитетот достоинство на македонскиот народ, а неговото име, личноста и дело го преживеаја векот и сè уште претставуваат патоказ за генерациите кои доаѓаат. Животот и револуционерното дело на Гоце Делчев (1872-1903) го опфаќаат најбурното време од новата историја на Македонија, во кое македонскиот народ го доживува своето национално будење. Нема да презентираме биографски податоци, туку ќе се осврнеме на некои негови изреки, кои ќе ни кажат многу повеќе.

"Нашата ропска положба во Македонија определува јасно што треба да правам: она што го преземале сите

потиснати, она што го презеде и Левски дури при многу понезгодни услови за борба отколку што постојат сега во Македонија, имајќи на лице и една формална обврска од страна на големите сили, обврска што ќе се помачиме да ги натераме да биде применета. Непростливо е за нас, издигнати духовно повисоко, да трпиме и тегнеме и да чекаме други да не ослободуваат".

(Гоце во 1894 г.)

"Дали може да има друго место за еден Македонец освен Македонија? Дали има народ понесрекен од македонскиот? И дали има некаде пошироко поле за работа, отколку во Македонија? Во Штип дојдовме случајно - седно каде, но треба да се започне поскоро. Треба да се посвети и организира народот, да се вооружи, да му се влее вера во неговите сили - да разбере како може да се отргне од ропството и мизеријата - да му се отворат очите".

(Гоце на Даме Груев во 1894 г.)

"Ако востание може да се подигне со 1-40 души, Македонија одамна ќе беше ослободена државичка: бидејќи тоа е невозможно, ами треба народ за тоа, што треба да се

прави? Треба тој народ да се разбуди од петвековниот длабок сон, кој го направил Македонецот доста дебел во свеста за човечките правдини...".

(Гоце до Каранов, 17 октомври 1895 г.)

"Ние, знаете кои сме ние: селаните, македонското население, народот. Ние не можеме да правиме политика, ниту да дозволиме од други да прават политика со Македонија. Нашата борба, тоа е за нас живот или смрт. Ние нема да дозволиме други да решаваат дали да живееме или да умреме и кога. Кога да се прави востание, ќе реши народот. Нема да оставиме да командувате оттука, за да не внесете, како што се обидовте лани, во игра на востание. Сега една таква авантура може да биде страшна и крвава, зашто населението, народот е повеќе распален и делумно вооружен. Тој може да се поведе по измамата, а тоа ќе го чини реки крв и планини од трупови. Ние нема да го дозволиме тоа. Не, крвта на народот е скапа и не сакаме да ослободуваме трупови, ами жив народ, за да живее и расте.

Гледам дека вие не ги познавате условите во Македонија и затоа кажете им на сите, кажете им да не се мешаат и да ја остават Внатрешната револуционерна организација да организира, да раководи, да решава. Ние сметаме дека од вас, од Комитетот и емиграцијата можеме да добиеме братска помош. Но, знајте, ние не бараме покровители, а уште помалку господари".

(Гоце на генералот Николаев, претседател на Врховниот комитет, почеток на февруари 1896 г.)

"Не жалете ги парите за оружје, прибирајте во својата организација што повеќе напредни луѓе, работете за единството на нашиот народ, во своите редови земете ги напредните Турци. Не одбегнувајте ги ни Циганите - во своите редови приберете ги сите оние што искрено сакаат да се борат за слободата на својот народ".

(Гоце на состаноците во Кавадарци, септември 1901)

"Никогаш не заборавајте дека ние не си припаѓаме себеси. Нашиот живот веќе е пожртвуван пред олтарот на делото, и кој од вас ќе го загуби тоа сознание, тој престанува да биде револуционер. И така, нека не се плашиме од смртта. Каде и да не најде, да ја пречекаме со презир и да ја победиме!"

(Гоце на раководителите од Костурскиот и Леринскиот револуционерен реон 24-25 јануари 1902 г.)